

speciel Lov, som hjemler dem en saadan Ret. Saaledes har Comiteen opfattet Sagen, hvor netop dette Spørgsmaal har været under Omhandling. Resultatet vil altsaa blive, at, indtil en ny Lov om Indfødsretten udkommer, have alle de Indfødsret, om hvilke Forordningen af 15de Januar 1776 siger, at de ere indfødt, men derimod ikke de, som den kun sætter i Klasse med disse, naaget den aabner dem Udsigt til at erholde Naturalisation.

Orsted: Men der møder dog den specielle Bannfelighed, at der ogsaa gives Personer i Hertugdømmene, der have en lovbestemt Adgang til at faae Indfødsret, og naar de faae denne Indfødsret, saa gjælder den ogsaa i Danmark. Der gives kun een Indfødsret, ligesom ogsaa Naturalisationsbevillingen ogsaa altid er bleven udstedt af det danske Cancelli, skøndt den er foranlediget ved Forhold, der ere indtraadte i Hertugdømmene, og angaae Personer, som der opholde sig. Skulde nu denne Rettighed være dem betagen eller skulde den være afhængig af den danske Rigsdags Beslutning? Det er vanskeligt at sige, hvorledes Forholdene i Fremtiden ville ordne sig, om Indfødsretten i Danmark og Hertugdømmene Holsteen og Lauenborg skal stilles fra hinanden; men det, troer jeg, er Noget, man ikke for Tiden kan indlade sig paa, og man kunde ikke betage de Individer, der ifølge den ældre Lovgivning have Adgang til Indfødsret, denne Rettighed og sige, de skulle ikke kunne faae denne Indfødsret uden Rigsdagens Beslutning, og kan man ikke det, saa ville Udførelse kunne faae Indfødsret i Danmark uden Rigsdagens Samtykke.

Ungreen-Ussing: Den ærede Rigsdagsmand for Nøen (Barfod) gjorde et Spørgsmaal angaaende Islændernes og Færingernes Indfødsret, og jeg skal derfor tillade mig at bemærke, at de danske Vilande, og navnlig Færverne, ansees som Dele af den danske Stat, og jeg anseer det derfor utvivlsomt, at Færingerne og Islænderne have Indfødsret. Det var kun denne lille Bemærkning, jeg vilde tillade mig at gjøre.

Ordføreren: Ja det er saa selvfølgelig, at jeg ikke troede, at der kunde være Anledning til at tvivle derom.

Grundtvig: Skal det være Meningen, at den hidtil bestaaende Lov om Indfødsretten, at den fremdeles skal gjælde, saa indseer jeg aldeles ikke, hvad det vil sige, at der indføres Noget om Indfødsretten i Grundloven uden dog paa nogen Maade at stadfæste den forrige Lovgivning om Indfødsretten, og dernæst begriber jeg heller ikke, hvordan for nærværende Tid, da der jo er taget Grundlovsbestemmelser i Hertugdømmet Holsteen, som ikke alene udelukke Danske fra nogen Indfødsret der, men meget mere jo spærrer al Adgang, hvorledes vi da skulle antage, at for nærværende Tid skulle Holstenerne f. Ex. endnu have fuld Indfødsret i Danmark. Jeg kan derfor ikke andet end, forsaavidt det kan nytte, at forbeholde mig et Ændringsforslag til denne Paragraph, hvorved den kommer til at lyde saaledes, at Ingen kan indbefattes under Indfødsretten, undtagen ved en Lovbestemmelse, uden de, som høre til hvad der udgjør Kongeriget Danmark.

Ungreen-Ussing: Jeg veed ikke, hvad det er for en gyldig Bestemmelse, som den sidste ærede Taler sigtede til, hvorved Danske skulle være udelukkede fra Indfødsret i Holsteen; jeg kjender ingen saadan, jeg kjender ingen anden bestaaende Lovgivning om Indfødsretten, end Forordningen af 15de Januar 1776. Med Hensyn til hvad den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 3die Valgfreds (Orsted) sidst anførte, da forekommer det mig, at der med Hensyn til det Tilfælde, han berørte, ikke opstaaer nogen Bannfelighed. Alle de, som efter Indfødsforordningen have Indfødsret, det være sig Personer i Danmark, i Slesvig eller i Holsteen, beholde den, indtil en ny Lov udkommer derom, hvorimod alle de, være sig Danske, Slesvigere eller Holstenerne, som ikke have saadan Ret, men kun kunne erholde den i Kraft af et særskilt Naturalisationspatent, der kun er tilfagt dem Haab om at kunne erholde under visse Betingelser, efter hvad der indeholdes i § 6 af denne Forordning af 15de Januar 1776, for Fremtiden maae erholde den ved en Lov.

Orsted: Ja, men saa skulle de erholde den ved en Lov, der skal gives af den danske Rigsdag, og altsaa bliver den Ret, som Forordningen har hjemlet dem, betagen dem.

Ungreen-Ussing: Ganske vist ville de kun erholde den ved en Lov, given paa den Rigsdag, som sammensættes for Danmark og Slesvig.

Derefter gik man over til Discussionen over Udkastets § 47.

Ordføreren: § 47 i Udkastet lyder saaledes:

„Ethvert af Thingene afgjør selv Gyldigheden af sine Medlemmers Valg.“

Ved denne Paragraph har Udvalget Intet fundet at bemærke.

Da Ingen begjærede Ordet for at ytre sig over denne Paragraph, gik man over til Udkastets § 48.

Ordføreren: § 48 lyder saaledes:

„Ethvert nyt Medlem aflægges, saasnart Gyldigheden af hans Valg er anerkjendt, følgende Ed:

For den almægtige Guds Navn lover jeg at holde Grundloven for Kongeriget Danmark og Slesvig.“

Ved denne Paragraph har Udvalget alene gjentaget den Redaktionsbemærkning, man allerede har fremsat ved § 8, at istedetfor „Grundloven for Kongeriget Danmark og Slesvig“ maatte det hedde „Danmarks Riges Grundlov“, eller hvilken anden Overkrift, der maatte blive vedtagen.

Ungreen-Ussing: Det er nødvendigt, at Eden i § 48 bliver lig den i § 8; men jeg haaber, at paa begge Steder den nu brugelige, i Aarhundreder havde Edsformular anvendes. Paa Realiteten skal jeg nu ikke videre indlade mig, eftersom den er afhandlet i § 8. Det forekommer mig ogsaa onskeligt, at der affordredes en Erklæring af enhver Rigsdagsmand ved Sæssionens Begyndelse, omtrent saaledes: „Jeg erklærer tillige, at jeg, for at blive Medlem af Rigsforsamlingen, ikke har givet eller lovet Noget Noget (Skjænt eller Gave) middelbart eller umiddelbart, af hvad Navn nævnes kan, ei heller at ville modtage Saadant.“ Jeg henstiller blot dette til det ærede Udvalgs Overveelse. Jeg har fundet dette anordnet i flere Landes Grundlove og finder det ikke uhensigtsmæssigt.

Barfod: Jeg maa blot tillade mig at forbeholde mig det Ændringsforslag, at § 48 udgaaer. Jeg troer, at man i det Hele skal affordre og aflægges saa saa Eder som muligt, og jeg indseer ikke, at den her omhandlede i nogen Henseende er nødvendig.

Grundtvig: Ja, jeg skal stemme med Rigsdagsmanden for Nøen (Barfod); imidlertid vil jeg dog gjøre Forsamlingen opmærksom paa, hvad der dog ikke kan være Noget af os ubekjendt, at vi selv, som staae her og raadslaae om Danmarks Riges Grundlov, at vi have som Rigsdagsmand ingen Ed aflagt, og jeg kan ikke begribe, hvordan det da skulde falde os ind at paalægge de følgende Rigsdagsmand nogen Ed; men dersom ialtfald det skulde blive Rigsdagens Mening, at saadant Paalæg burde skee, saa vil jeg stille det Ændringsforslag, at det ikke kommer til at hedde „jeg lover at holde Danmarks Riges Grundlov“, men at jeg lover at handle, tale og stemme efter min bedste Overbeviisning, og huffer jeg ret, var jo nok Eden ved Ständerforsamlingerne omtrent i denne Mening — — —

Formanden: Der var ingen Ed.

Grundtvig: Var der ingen Ed? Jeg vidste, at de kun vare forpligtede til at stemme efter deres Overbeviisning, men jeg vidste ikke, om de forpligtedes ved Ed; men saa meget mindre er der Anledning for os til blot efter fremmede Mønstre at indføre Ed for Rigsdagsmænd som saadanne, hvilke jo ellers som Borgere eller som Embedsmænd ville have lovet, hvad der i denne Henseende ansees nødvendigt, og allermindst har jeg tænkt mig, at der burde gjøres nogen Ed paa at holde Grundloven der, hvor Rigsdagsmændene ikke staae i andet Forhold til Grundloven end at følge dens Bestemmelser om deres Stilling og betænke, om den ikke muligen kunde trænge til at forandres. Jeg skal ikke videre drøfte denne Sag, men kun, som sagt, forbeholde mig et Ændringsforslag.

Orsted: Jeg skulde ogsaa ansee det rettest, at denne Paragraph aldeles bortfaldt. Jeg troer ogsaa, at en saadan Masse-Ed, som her skulde aflægges, ikke har noget Dpbyggeligt; men dersom Ed skal aflægges, maa jeg være enig med den ærede Rigsdagsmand, som nys talte, at Eden maatte have et andet Indhold. Blot det at holde Grundloven er vist ikke tilstrækkeligt. Dersom man vil binde Rigsdagsmændenes Samvittighed, saa maa Eden gaae ud paa, at de